

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

คำนำ.....	I
สารบัญ.....	II
สารบัญตาราง.....	VII
บทที่ 1 ที่มาและกรอบของการศึกษาวิจัย.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ความมุ่งหมายหลักและวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย.....	4
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	4
1.4 นิยามศัพท์สำคัญ.....	6
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและความหมายของการค้ำมนุษย์.....	8
2.1 แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการค้ำมนุษย์.....	8
2.1.1 แนวคิดพื้นฐานที่ใช้ประกอบในการศึกษาวิจัย.....	8
2.1.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับกระแสโลกาภิวัตน์.....	9
2.1.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยทางร่างกาย จิตใจ สังคมและสภาวะแวดล้อม.....	12
2.1.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับความยากจน.....	14
2.1.1.4 แนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวังของบุคคล.....	15
2.1.2 ทฤษฎีพื้นฐานทางพฤติกรรมศาสตร์ที่ใช้ประกอบในการศึกษาวิจัย.....	17
2.1.2.1 ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์.....	17
2.1.2.2 ทฤษฎีการตัดสินใจและการกระทำทางสังคม.....	18
2.1.2.3 ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม.....	21

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง

หน้า

2.2 แนวคิดและขอบเขตของการให้คำจำกัดความเกี่ยวกับการค้ามนุษย์.....	25
2.2.1 ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์.....	26
2.2.1.1 ความหมายทั่วไป.....	27
2.2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์.....	29
2.2.2 ประวัติความเป็นมาและแนวคิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์.....	32
2.2.2.1 ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับความเป็นมาของการค้ามนุษย์.....	32
2.2.2.2 วิวัฒนาการของการค้ามนุษย์ในประเทศไทย.....	34
2.2.2.3 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการค้ามนุษย์.....	39
2.2.3 ความหมายของการค้ามนุษย์.....	42
2.2.3.1 คำนิยามตามกฎหมายระหว่างประเทศ.....	42
2.2.3.2 คำนิยามตามกฎหมายต่างประเทศ.....	44
2.2.3.3 คำนิยามตามกฎหมายไทย.....	48
บทที่ 3 ทบทวนวรรณกรรม.....	51
3.1 สถานการณ์และความรุนแรงของปัญหาการค้ามนุษย์.....	51
3.1.1 สถานการณ์และความรุนแรงของปัญหาการค้ามนุษย์โดยทั่วไป.....	52
3.1.2 ภาพรวมของสถานการณ์ปัญหาการค้ามนุษย์ในประเทศไทย.....	56
3.1.3 ผลกระทบที่เกิดจากการค้ามนุษย์.....	61
3.1.3.1 ผลกระทบต่อเหยื่อของการค้ามนุษย์.....	61
3.1.3.2 ผลกระทบต่อครอบครัวของเหยื่อในการค้ามนุษย์.....	62
3.1.3.3 ผลกระทบต่อสังคม.....	63
3.2 รูปแบบการค้ามนุษย์ในปัจจุบัน.....	64
3.2.1 การแสวงหาประโยชน์ทางเพศ (Sexual Exploitation).....	65
3.2.2 การแสวงหาประโยชน์ทางเศรษฐกิจและแรงงาน (Economic related and labour exploitation).....	65
3.2.3 ตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบและวิธีการค้ามนุษย์ในประเทศไทยและต่างประเทศ.....	66

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง

หน้า

3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์.....	70
3.3.1 กฎหมายระหว่างประเทศ.....	71
3.3.1.1 อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการค้ามนุษย์และการเอารัดเอาเปรียบ จากการค้าประเวณีของผู้อื่น (Convention for the Suppression of the Traffic in Persons and of the Exploitation of the Prostitution of Others 1949).....	72
3.3.1.2 กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางแพ่งและทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights 1966: ICCPR).....	74
3.3.1.3 กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights 1966: ICESCR).....	75
3.3.1.4 อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of all Forms of Discrimination against Woman and the Optional Protocol 1979: CEDAW).....	76
3.3.1.5 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (UN Convention on the Rights of the Child 1989 : CRC).....	77
3.3.1.6 อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะ องค์กร (United Nations Convention against Transnational Organized Crime 2000).....	81
3.3.1.7 พิธีสารเพื่อป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะ ต่อผู้หญิงและเด็ก เพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้าน อาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร (Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime).....	83
3.3.2 กฎหมายภายในประเทศ.....	85
3.3.2.1 ประมวลกฎหมายอาญา.....	86
3.3.2.2 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539.....	87

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง

หน้า

3.3.2.3 พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ.2540.....	87
3.3.2.4 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546.....	88
3.3.2.5 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542.....	88
3.3.2.6 พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522.....	88
3.3.2.7 พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546.....	89
3.3.2.8 พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ.2535.....	91
3.4 วิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการค้ามนุษย์ในประเทศไทย.....	93
3.4.1 ปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ปัญหาการค้ามนุษย์.....	93
3.4.1.1 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ.....	93
3.4.1.2 ปัจจัยทางด้านสังคมและวัฒนธรรม.....	97
3.4.1.3 ปัจจัยทางการเมือง.....	97
3.4.2 วิเคราะห์ปัญหาการค้าหญิงในประเทศไทย.....	100
3.4.2.1 การย้ายถิ่นและการค้าหญิงไทย.....	102
3.4.2.2 การเติบโตของการค้าหญิง : ภาพจากหมู่บ้าน.....	102
3.4.2.3 รูปแบบอื่นของการค้าหญิง.....	109
3.4.3 แหล่งค้าหญิงในประเทศไทย.....	113
3.4.3.1 ซ่องปิด.....	113
3.4.3.2 ซ่องเปิด.....	113
3.4.3.3 บ้านโทรศัพท์.....	114
3.4.3.4 สถานอาบอบนวด.....	115
3.4.3.5 ร้านอาหาร โรงน้ำชา และบาร์ร่า.....	116
3.4.3.6 บาร์อโกโก้.....	117
3.4.3.7 บาร์เบียร์.....	117
3.5 มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในประเทศไทย.....	118
3.5.1 นโยบายและแผนระดับชาติ.....	118
3.5.2 มาตรการทางกฎหมาย.....	127
3.5.3 มาตรการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	132

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง

หน้า

3.5.4	มาตรการด้านพันธุกรรมและความร่วมมือระหว่างประเทศ.....	132
3.5.5	การจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมารับผิดชอบเกี่ยวกับปัญหาการค้ำมนุษย์.....	133
3.6	งานวิจัยและงานวิชาการอื่นที่เกี่ยวข้อง.....	134
3.7	กรอบและแนวทางการศึกษาวิจัย.....	142
บทที่ 4	แผนการดำเนินงานและระเบียบวิธีวิจัย.....	143
4.1	สมมุติฐานของงานวิจัย.....	143
4.2	ประชากรที่ใช้ในการศึกษา.....	145
4.3	วิธีการศึกษาวิจัย	151
4.4	ระยะเวลาการดำเนินงาน.....	152
4.5	การออกแบบงานวิจัยและเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	153
4.5.1	เครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ.....	153
4.5.2	เครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	163
บทที่ 5	ผลการวิจัยและการอภิปรายผล	166
5.1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	167
5.1.1	เพศ	170
5.1.2	ช่วงอายุ	170
5.1.3	สถานภาพสมรส.....	171
5.1.4	ระดับการศึกษา	172
5.1.5	ข้อมูลอื่นๆ	172
5.2	พฤติกรรมเสี่ยง	173
5.3	ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ที่มีต่อปัญหาการค้ำมนุษย์	175
5.3.1	ทัศนคติที่มีต่อหญิงและเด็กที่ค้าบริการทางเพศ	175
5.3.2	ทัศนคติต่อสมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพค้าบริการทางเพศ	182
5.3.3	การเฝ้าระวังผู้ที่ค้าบริการทางเพศ	192
5.3.4	การช่วยเหลือผู้ที่ค้าบริการทางเพศ	198
5.3.5	การป้องกันการเข้าสู่อาชีพค้าบริการทางเพศ	205

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง

หน้า

5.4	สรุปรายงานผลการสัมภาษณ์โดยการสำรวจข้อมูลเชิงคุณภาพ	212
5.4.1	ผลการวิจัยเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปที่ได้จากการสอบถามหรือสัมภาษณ์	212
5.4.2	ผลการวิจัยเกี่ยวกับข้อมูลเฉพาะที่ได้จากการสอบถามหรือสัมภาษณ์	215
5.5	สรุปรายงานผลการสัมภาษณ์อยู่ในประเด็นสำคัญ	220
5.5.1	รายงานสรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยภาคเหนือ จังหวัดเชียงราย	220
5.5.2	รายงานสรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยภาคเหนือ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	222
5.5.3	รายงานสรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยภาคใต้ จังหวัดสงขลา	224
5.5.4	รายงานสรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยภาคตะวันออก จังหวัดสระแก้ว	227
5.5.5	รายงานสรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดอุบลราชธานี	229
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ		233
6.1	สรุปผลการวิจัย	233
6.1.1	สรุปผลการวิจัย	233
6.1.2	สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับแนวโน้มของทัศนคติและพฤติกรรมครอบครัวของผู้ตกเป็นเหยื่อ และกลุ่มเสี่ยง	236
6.1.3	สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและพฤติกรรมครอบครัวของ ผู้ตกเป็นเหยื่อและกลุ่มเสี่ยงกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์	239
6.2	ข้อเสนอแนะ	245
บรรณานุกรม		
ภาคผนวก		
ภาคผนวก ก แบบสอบถามการวิจัย		
ภาคผนวก ข คำถามที่ใช้สำหรับสัมภาษณ์		
ภาคผนวก ค จดหมายขอความอนุเคราะห์ข้อมูลและนัดสัมภาษณ์และจดหมายเชิญสัมภาษณ์		
ภาคผนวก ง ตารางกำหนดการเดินทางเพื่อลงพื้นที่ภาคสนาม (ภาพรวม)		
ภาคผนวก จ รายงานปัญหา อุปสรรคและข้อสังเกตจากทีมวิจัยภาคสนาม		

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

ตารางที่ 1.1 แสดงพฤติกรรมการดื่มเหล้าของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	i
ตารางที่ 1.2 แสดงพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	ii
ตารางที่ 1.3 แสดงพฤติกรรมการเสพสารเสพติดอื่นของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	iii
ตาราง 1.4 ทศนคติของครอบครัวที่มีสมาชิกในครอบครัวประกอบอาชีพค้าบริการทางเพศ.....	iv
ตาราง 1.5 ทศนคติของประชากรกลุ่มเสี่ยงที่มีต่อหญิงและเด็กที่ค้าบริการทางเพศ.....	v
ตาราง 1.6 ทศนคติของประชากรเป้าหมายต่อการช่วยเหลือผู้ค้าบริการทางเพศ.....	vi
ตาราง 1.7 ทศนคติของประชากรกลุ่มเป้าหมายต่อการป้องกันปัญหาการค้าบริการทางเพศ.....	vii
ตาราง 1.8 ทศนคติของประชากรกลุ่มเป้าหมายต่อการเฝ้าระวังรักษาผู้ค้าบริการทางเพศ.....	viii
ตาราง 1.9 ทศนคติต่อการช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติด.....	ix
ตาราง 1.10 ทศนคติต่อการเฝ้าระวังรักษาผู้ติดยาเสพติด.....	x
ตาราง 1.11 ทศนคติต่อการป้องกันปัญหาเสพติด.....	xi
ตาราง 1.12 ความเข้าใจต่อปัญหาการค้ามนุษย์ของผู้ตอบแบบสอบถามในกรุงเทพฯ.....	xii
ตาราง 1.13 ความเข้าใจต่อปัญหาการค้ามนุษย์ของผู้ตอบแบบสอบถามในจังหวัดชลบุรี.....	xiii
ตาราง 1.14 ความเข้าใจต่อปัญหาการค้ามนุษย์ของผู้ตอบแบบสอบถามในจังหวัดสระแก้ว.....	xiv
ตาราง 1.15 ความเข้าใจต่อปัญหาการค้ามนุษย์ของผู้ตอบแบบสอบถามในจังหวัดเชียงราย.....	xv
ตาราง 1.16 ความเข้าใจต่อปัญหาการค้ามนุษย์ของผู้ตอบแบบสอบถามในจังหวัดแม่ฮ่องสอน.....	xvi
ตาราง 1.17 ความเข้าใจต่อปัญหาการค้ามนุษย์ของผู้ตอบแบบสอบถามในจังหวัดร้อยเอ็ด.....	xvii
ตาราง 1.18 ความเข้าใจต่อปัญหาการค้ามนุษย์ของผู้ตอบแบบสอบถามในจังหวัดอุบลราชธานี.....	xviii
ตาราง 1.19 ความเข้าใจต่อปัญหาการค้ามนุษย์ของผู้ตอบแบบสอบถามในจังหวัดสงขลา.....	xix
ตาราง 1.20 ความเข้าใจต่อปัญหาการค้ามนุษย์ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด (ภาพรวม)	xx
ตาราง 1.21 ทศนคติต่อความสำคัญของปัจจัยในการดำรงชีพ (กรุงเทพฯ.....	xxi
ตาราง 1.22 ทศนคติของประชากรเป้าหมายต่อความสำคัญของปัจจัยในการดำรงชีพ (ชลบุรี)	xxiii
ตาราง 1.23 ทศนคติของประชากรเป้าหมายต่อความสำคัญของปัจจัยในการดำรงชีพ (สระแก้ว)	xxv
ตาราง 1.24 ทศนคติของประชากรเป้าหมายต่อความสำคัญของปัจจัยในการดำรงชีพ (เชียงราย)	xxvii
ตาราง 1.25 ทศนคติของประชากรเป้าหมายต่อความสำคัญของปัจจัยในการดำรงชีพ (แม่ฮ่องสอน)	xxix
ตาราง 1.26 ทศนคติของประชากรเป้าหมายต่อความสำคัญของปัจจัยในการดำรงชีพ (ร้อยเอ็ด)	xxx

สารบัญตาราง (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ตาราง 1.27 ทศนคติของประชากรเป้าหมายต่อความสำคัญของปัจจัยในการดำรงชีพ (อุบลราชธานี)	xxxiii
ตาราง 1.28 ทศนคติของประชากรเป้าหมายต่อความสำคัญของปัจจัยในการดำรงชีพ (สงขลา).....	xxv
ตาราง 1.29 ทศนคติของประชากรเป้าหมายต่อความสำคัญของปัจจัยในการดำรงชีพ (ภาพรวม).....	xxxvii
ตาราง 1.30 ทศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามต่อแนวโน้มของกลุ่มเสี่ยงที่อาจตกเป็นเหยื่อ ของการค้ามนุษย์ (กทม.).....	xxxix
ตาราง 1.31 ทศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามต่อแนวโน้มของกลุ่มเสี่ยงที่อาจตกเป็นเหยื่อ ของการค้ามนุษย์(ชลบุรี)	xl
ตาราง 1.32 ทศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามต่อแนวโน้มของกลุ่มเสี่ยงที่อาจตกเป็นเหยื่อ ของการค้ามนุษย์(สระแก้ว)	xli
ตาราง 1.33 ทศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามต่อแนวโน้มของกลุ่มเสี่ยงที่อาจตกเป็นเหยื่อ ของการค้ามนุษย์ (เชียงใหม่)	xlii
ตาราง 1.34 ทศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามต่อแนวโน้มของกลุ่มเสี่ยงที่อาจตกเป็นเหยื่อ ของการค้ามนุษย์ (แม่ฮ่องสอน)	xliii
ตาราง 1.35 ทศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามต่อแนวโน้มของกลุ่มเสี่ยงที่อาจตกเป็นเหยื่อ ของการค้ามนุษย์ (ร้อยเอ็ด)	xliv
ตาราง 1.36 ทศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามต่อแนวโน้มของกลุ่มเสี่ยงที่อาจตกเป็นเหยื่อ ของการค้ามนุษย์ (อุบลราชธานี)	xlv
ตาราง 1.37 ทศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามต่อแนวโน้มของกลุ่มเสี่ยงที่อาจตกเป็นเหยื่อ ของการค้ามนุษย์ (สงขลา)	xlvi
ตาราง 1.38 ทศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามต่อแนวโน้มของกลุ่มเสี่ยงที่อาจตกเป็นเหยื่อ ของการค้ามนุษย์ (ภาพรวม)	xlvii
2. ตารางแสดงผลการสอบถามข้อมูลเชิงคุณภาพ	
2.1 ความเข้าใจเกี่ยวกับการค้ามนุษย์และยกตัวอย่างพฤติกรรมที่ถือว่าเป็นการค้ามนุษย์	xlix
2.2 ความรู้สึกต่อปัญหาการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค่าบริการทางเพศของหญิงและเด็กในปัจจุบัน.....	li
2.3 ความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการค่าบริการทางเพศกับการค้ามนุษย์.....	lii
2.4 ความเห็นต่อการที่วัยรุ่นบางกลุ่มหาเลี้ยงชีพด้วยการค่าบริการทางเพศ.....	liii

สารบัญตาราง (ต่อ)

เรื่อง

หน้า

2.5 ความเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของปัญหาการค้าบริการทางเพศในปัจจุบันต่อครอบครัว และชุมชน.....	liv
2.6 ความเห็นเกี่ยวกับอิทธิพลของครอบครัวและชุมชนในการผลักดันให้เกิดปัญหาการค้ามนุษย์.....	lv
2.7 ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการค้ามนุษย์โดยเฉพาะการค้าบริการทางเพศในครอบครัวและ ชุมชนซึ่งเป็นพื้นที่ศึกษา	lvii
2.8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการค้ามนุษย์ที่ง่ายต่อการตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าบริการทางเพศ.....	lviii
2.9 การให้ความช่วยเหลือผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์.....	lix
2.10 การเฝ้าระวังรักษาผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์.....	lx
2.11 การป้องกันไม่ให้เกิดการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าบริการทางเพศ ในชุมชน และครอบครัวในพื้นที่ศึกษา.....	lxi
2.12 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสังคมและครอบครัวในการให้ความช่วยเหลือ เฝ้าระวัง และป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าบริการทางเพศ.....	lxii